

Fetullah Gülen'in Söylemlerinde 15 Temmuz Darbe Girişiminin İzleri¹

Alper Volkan ERTEM²

Öz

Geçmişten günümüze istihbarat toplama metotları arasında dikkat çekici bir yeri bulunan açık kaynak istihbaratının önemi teknolojik inkişaf ile birlikte giderek artmaktadır. Bilhassa internetin yaygınlaşması, açık kaynak verilerinde de ciddi miktarlarda artışa sebep olmuştur. Hemen her konu hakkında açık kaynaklarda belirli oranda bilgiye erişmek mümkündür. Açık kaynaklarda yer alan bu bilgilere hızlı erişim istihbarat teşkilatlarının da ilgisini çekmektedir. Çoğu istihbarat teşkilatı elde ettiği istihbaratın büyük bir kısmını açık kaynak verilerinden sağlamaktadır. Makalede açık kaynak istihbaratı ve söylem analizi yönteminin birlikte ne şekilde çalışılabileceği tartışılacaktır. Böylelikle hem istihbarat literatürüne katkı sağlamak hem de yöntemi tartışmak amaçlanmıştır. Bu bağlamda FETÖ/PDY elebaşı Fetullah Gülen'in açık kaynaklarda yer alan Sıfır Sorun ve Kılıçların Gölgesinde isimli konuşmaları söylem analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Hermeneutik bir söylemle çözümlenen bu konuşmalarda Gülen'in 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimiyle ilgili militanlarına 'Kapadokya', 'serkar', "kılıç", "ıslahçı" gibi ezoterik kelimeler kullanarak darbe imasında bulunduğu analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açık Kaynak İstihbaratı (AKİS), Söylem Analizi, Hermeneutik Söylem, Yorumcu Görüş, FETÖ.

Traces of the July 15 Coup Attempt in Fetullah Gülen's Discourses

Abstract

The importance of open-source intelligence, which has a remarkable place among the methods of gathering intelligence from the past to the present, is increasing with technological developments. In particular, the spread of the Internet has led to a significant increase in open source data. It is possible to access a certain amount of information about almost every subject in open sources. Rapid access to this information in open sources also attracts the attention of intelligence agencies. Most intelligence agencies derive most of their intelligence from open-source data. The article will discuss how open-source intelligence and discourse analysis methods can work together. Thus, it is aimed to both contribute to the intelligence literature and discuss the method. In this context, the speeches of FETO/PSS ringleader Fetullah Gülen entitled Zero Problem and In the Shadow of Swords, which are available in open sources, were analyzed with the method of discourse analysis. In these speeches, which were analyzed with a hermeneutic discourse, it was analyzed that Gülen implied a coup by using esoteric words such as "Cappadocia", "commander", "sword", "correctional" to his militants regarding the coup attempt on 15 July 2016.

¹ Bu çalışma büyük ölçüde 26.04.2021 tarihinde Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı İstihbarat Araştırmaları Programında başarı ile savunulan "Açık Kaynak İstihbaratında Söylem Analizinin Önemi: FETÖ Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Asya Çalışmaları Bölümü, E-Posta: alperertem69@gmail.com, ORCID No: 0000-0001-7802-7375

Keywords: Open Source Intelligence (OSINT), Discourse Analysis, Hermeneutic Discourse, Commentator Opinion, FETO.

Giriş

Literatürde açık kaynak istihbaratı ve söylem analizi yöntemini birlikte ele alan spesifik bir çalışma bulunmamaktadır. Bu makale, açık kaynaklardan ulaşılabilen verilerin istihbarat amacıyla ne şekilde kullanılabilceğini ve söylem analizi yöntemi ile birlikte ele alınıp alınamayacağını tartışmaktadır.

Teknolojinin inkişafı ile birlikte insanların bilgiye ulaşma hızları da artmaktadır. İnternetin keşfinden önce günlerce hatta aylarca süren bilgiye erişme hızı, çağımızda sadece ‘bir tık’ kadar uzaktadır. Bu durum açık kaynak istihbaratının da önemini artmasına sebep olmuştur. İstihbarat teşkilatları ürettikleri istihbaratın çok büyük kısmını açık kaynaklardan sağlamaya başlamışlardır. Nitekim açık kaynak istihbaratı, diğer istihbarat toplama metotlarına göre daha ucuz, daha risksiz ve daha hızlı elde edilebilmektedir.

Açık kaynak istihbaratından elde edilen veriler ayrıca güncel olması açısından da son derece önemlidir. Bir olay meydana geldiğinde istihbarat analistleri öncelikle radyo, televizyon, internet haberleri gibi kaynaklara yönelmektedirler. Bunun en temel sebebi karar alıcıların anlık verilere ihtiyaç duymalarıdır. Bu gibi durumlarda zaman oldukça dar ve beklentiler de bir hayli yüksektir. Bu beklentileri en kısa yoldan karşılamının yolu ise açık kaynak istihbaratına başvurmaktır (Draeger, 2009, s. 39).

Açık kaynak istihbaratı, herkesin erişebileceği şekilde bulunan ya da herhangi bir gizlilik unsuru olmadan erişilebilecek verilerden üretilen istihbarat anlamına gelmektedir. Yani kısaca kamuya açık olan verilerin istihbarat maksadı ile kullanılması açık kaynak istihbaratını ortaya çıkarmaktadır. Bu makalede FETÖ/PDY elebaşı Fetullah Gülen’in açık kaynaklarda yer alan *Sıfır Sorun ve Kılıçların Gölgesinde* isimli konuşmaları açık kaynak istihbaratı olarak değerlendirilmiş ve söylem analizi ile analiz edilmiştir. Bu konuşmalarda 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişimine dair yönlendirmelerin olup olmadığı hermeneutik/yorumcu görüş ile irdelenmiştir.

Makalede Gülen’in söylemleri analiz edilirken ortaya sistematik bir yöntem destek olacak unsurlar çıkarmak amaçlanmıştır. Kısaca terör unsurlarının açık kaynaklarda yer alan verilerinin hermeneutik yaklaşımla ele alınmasının istihbarat oluşturmada önemli olduğu savunulmaktadır. ABD Savunma İstihbaratı Teşkilatı AKİS sorumlusu Ellen Tudisco’nun “*Farkına vardık ki düşmanlarımızın ne söylediklerine bakarak onları tanıyabiliriz* (Hribar,

Podbregar, Ivanuša, 2014, s. 533).” ifadesi söylemlerinin analiz edilmesinin istihbarat açısından önemine vurgu yapmaktadır.

Hermeneutik söylem teorileri içerisinde sıklıkla tercih edilen yöntemler arasındadır. Bu teorinin seçilmesinin sebebi, FETÖ/PDY’nin ezoterik bir örgüt olmasıdır. Örgüt tarafından verilen mesajların anlamlandırılması, derin bir yorumlama ile mümkün olabilmektedir. Hans George Gadamer’in yorum anlayışının “*yapay anlamın maskesini düşürmek, gizlenen veya başka bir biçimde aktarılan anlamın üzerindeki örtüyü kaldırmak (Gadamer, 1991, s. 217)*” olduğu bilinmektedir. Ezoterik bir örgütün vermiş olduğu mesajların anlaşılması yani gizlenen anlam üzerindeki örtünün kaldırılması bu teori ile mümkün olabilmektedir.

Açık Kaynak İstihbaratı

Literatürde istihbarat kavramının tanımıyla ilgili pek çok görüş bulunmaktadır. Bu nedenle ortak bir tanım yapmak güçtür. İstihbaratın tanımı, ülkeden ülkeye, kültürden kültüre göre değişebilmektedir. Böylelikle evrensel bir istihbarat tanımı yapabilmek mümkün olmasa da asgari müştereklerde buluşmak mümkündür.

Açık istihbaratın ne olduğunun anlaşılabilmesi için öncelikle istihbarat kavramına değinmek gerekir. İstihbarat, karar alıcıların, alacakları kararlara yardımcı olabilmek amacıyla toplanılan bilgilerin analiz edilmesi olarak özetlenebilir. Yukarıda da değinildiği üzere istihbarat kavramının çok sayıda farklı tanımı vardır. Ancak bu tanım en sade şekilde ve ortak yönlere vurgu yapan bir tanım olarak değerlendirilebilir.

İstihbaratın elde ediliş şekline göre de sınıflandırmalar mevcuttur. Örneğin insan vasıtasıyla elde edilen istihbarat HUMINT³ olarak isimlendirilirken teknik araçlar ile elde edilen istihbarat ise TECHINT⁴ olarak adlandırılmaktadır. Bu makalede günümüzde önemi gitgide artan açık kaynak istihbaratı (AKİS) ele alınacaktır.

AKİS tanımından önce açık kaynak kavramı ile ne kastedildiğinin bilinmesi gerekmektedir. Açık kaynak, “*yapılan işin gizlenmesine gerek olmayan kolayca erişilebilen bilgi kaynağıdır*” (Şenel ve Şenel, 2018, s. 118). Açık kaynakları özetle herkes tarafından erişilebilen materyaller olarak tanımlamak mümkündür. Bu tanıma göre bir gazete, dergiye veya kitaba herkes tarafından ulaşılabiliriyorsa bunlar açık kaynak verisi olarak tanımlanabilir. 20. yüzyılın başlarından beri bir iletişim ve bilgi çağında olduğumuz söylenebilir. “*Zira bilişim*

³ En eski istihbarat toplama çeşitleri arasında gösterilen “Human Intelligence” kelimesinin kısaltılmışıdır. Human Intelligence, insanî istihbarat manasına gelmektedir.

⁴ Technical Intelligence kelimesinin kısaltılmışıdır ve teknik istihbarat manasına gelmektedir. Teknolojik gelişmelerle birlikte teknik istihbaratın da önemi artmıştır.

teknolojilerindeki hızlı gelişmeler bilginin depolanması ve iletiminde büyük kolaylıkları beraberinde getirmiştir. İnsanlık son yüzyılda geçmiş binlerce yıla nazaran hızlı bir teknolojik atılım gerçekleştirmiştir” (Temir, 2020, s. 1019). Geçmişte bilgiye erişim kısıtlı iken günümüzde bilgi bombardımanının olduğu bir dönem yaşanmaktadır. Yani açık kaynak verilerinin miktarı ve boyutu oldukça fazladır. Bilhassa internetin yaygınlaşması ile birlikte açık kaynak verileri insanların ‘bir tık uzağındadır.’ Bu nedenle açık kaynak istihbaratının önemi, yaşadığımız çağda gün geçtikçe artmaya devam etmektedir.

Herkesin erişebileceği kaynaklardan veri toplaması açık kaynak bilgisi kavramını karşılıyorken analiz sürecinden geçmiş bilgiler açık kaynak istihbaratına dönüşmektedir (Hribar vd., 2014, s. 531). Tanımdan anlaşılacağı üzere Açık kaynak istihbaratı analiz sürecinden geçmiş verileri ifade etmektedir. Daha basit bir ifadeyle veriler her yeredir mühim olan o verileri sistematik olarak istihbarata dönüştürebilmektedir.

Bir verinin AKİS olarak tanımlanabilmesi için onun istihbarat maksadı ile kullanılması da gerekmektedir. Örneğin herkesin telefonunda yer alan haritalar uygulamasından bir adresin tespit edilmesi bir şahsın açık kaynaklardan yer alan verileri kullanması anlamına gelir. Fakat aynı haritalar uygulaması üzerinden operasyon yapılacak bir adresin görüntüsünün elde edilmesi, bunla ilgili çalışmalar yapılması ise açık kaynak istihbaratıdır.

Açık kaynak bilgisi bir istihbarat amacı için kullanılmıyorsa bilgi olmaktan öteye geçmemektedir. Bazı görüşler AKİS’in toplama aşamasında da gizlilik içerisinde hareket edilmesi gerektiğini savunmaktadır (Miller, 2018, s. 706).

Yılmaz’a (Yılmaz, 2006, s. 169) göre açık kaynak istihbaratı televizyon, internet, gazete, kitap, dergi, radyo ve sayısı artırılabilir açık kaynaklarda bulunan ve herkesin ulaşması mümkün olan verilerin istihbarat maksadı ile kullanılmasına verilen isimdir. Bu tanıma göre televizyon programında izlenen bir haber, internette yer alan bir olay, okunulan bir kitap ya da dergi eğer istihbarat maksadı ile kullanılıyorsa bu açık kaynak istihbaratı anlamına gelmektedir. Çünkü yaşadığımız çağda bilgi herkesin erişebileceği bir durumdadır; önemli olan bu verileri işleyebilmek ve istihbarat maksadı ile kullanabilmektedir.

Karabekir (Karabekir, 1998, s. 24) alınacak haberlerin iki cins olduğunu söylemektedir. Bu haberleri açık olan haberler ve gizli olan haberler olarak tasnif etmektedir. Açık haber unsurları ile kastedilen, hedef ülke hakkında toplanılacak haberler ile ilgili o dili bilen subaylar tarafından kitap, dergi ve gazete kupürlerinin tercüme edilmesi faaliyetleridir. Ayrıca subaylar, bölgesel

gazetelerin kupürlerini dosya haline getirirler ve gerekli yerlere dağıtırlar. Sene sonunda ise araştırmalar, analiz edilerek yayınlanma sürecine girer.

Özetle açık kaynak istihbaratı denildiğinde akla açık kaynaklarda yer alan her türlü verinin kullanılması ile birlikte elde edilen istihbarat gelmektedir. Elbette burada analiz ve yorumlama da önem taşıyan iki unsur olarak karşımızda durmaktadır. Zira asıl önemli olan verileri toplamak değil onları doğru şekilde yorumlamak ve analiz etmektir.

Açık Kaynak İstihbaratının Önemi ve Avantajları

Açık kaynak istihbaratının gelişiminde ve çağımızın en etkin istihbarat toplama metotlarından birisi olmasında teknolojik gelişmelerin önemi göz ardı edilemez. Hayatımızın her alanına nüfuz etmeye başlayan teknolojik gelişmeler istihbarat sahasında da yerini almıştır ve giderek önemi artmaktadır.

İstihbarat literatüründe, açık kaynak istihbaratından elde edilen verilerin çokluğu ile ilgili tartışmalar bulunmaktadır. Bazı kaynaklara göre açık kaynak istihbaratı ile elde edilen veriler %70 ila %80 civarında iken, bazı kaynaklara göre de ihtiyaç duyulan istihbarat verilerinin %80 ila %90'ı açık kaynaklardan karşılanmaktadır (Ransom, 1958, s. 18; Wallner, 1993, s. 20). AKİS verilerinin miktarlarıyla ve yüzdelerle ilgili bilimsel bir ölçüm yapılmadığı düşünülmektedir. Zira bu verileri tespit etmek ve ne kadarının açık kaynaklardan karşılandığını saptamak oldukça güçtür. Fakat yukarıda zikredilen oranlar açık kaynak istihbaratının istihbarat üretim sürecinde giderek öneminin arttığına işaret etmektedir.

Açık kaynak istihbaratının diğer istihbarat toplama metotlarına göre pek çok avantajı bulunmaktadır. Diğer metotlara göre başlıca avantajları daha az risk barındırması, daha uygun maliyetli olması, daha rahat erişilebilir olması, yasal olması ve güncel olması olarak sıralanabilir (Hassan ve Hijazi, 2018, ss. 15-16).

AKİS'in zikredilen ilk ve en önemli avantajı daha az risk barındırmasıdır. Hatta insan istihbaratı faaliyetleriyle kıyaslandığında neredeyse hiç risk barındırmadığını söylemek mümkündür. İnsan istihbaratında istihbarat elde edilmek istenen unsurların içinden kişilerle temas kurulması gerekebilmekte ve bu görüşmeler riskli bölgelerde gerçekleştirilebilmektedir. Buluşmaya giden istihbarat elemanının hayati tehlikesinin bulunduğu durumlar da olabilmektedir. Açık kaynaklardan elde edilen istihbaratta ise bu tür riskler söz konusu değildir.

İkinci madde AKİS'in görece daha uygun maliyetli oluşudur. Diğer istihbarat metotları ile kıyaslandığında en uygun istihbarat toplama metodu olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Diğer metotların hemen hepsinde istihbarat elde etmek için gerekli birtakım teknik cihazların

bulunmaktadır. Bu cihazlar genelde oldukça pahalıdır. Oysa AKİS ile istihbarat elde etme yönteminde maliyetler yok denecek kadar azdır.

Üçüncü madde AKİS'in kolay erişilebilir olmasıdır. AKİS kaynakları geniştir ve bunlara erişmek oldukça kolaydır. Bu tür kaynaklara zaman ve mekân kısıtlaması olmadan ulaşmak mümkündür. Açık kaynaklardan gelen bilgiler genellikle ücretsiz ve kolay erişilebilir olup, istihbarat servisleri tarafından veri toplanmasını kolaylaştırır (Hribar vd., 2014, s. 531). Ayrıca bu faaliyetlerin hepsi yasal sınırlar içerisinde değerlendirilmektedir. Diğer istihbarat toplama metotlarında zaman zaman yasal olmayan yollara başvurulduğu bilinmektedir; fakat AKİS tamamen yasal yollar ile elde edilmektedir. Bundan dolayı zaman zaman AKİS verilerinin istihbarat kurumları arasında paylaşıldığı da bilinmektedir.

Son olarak AKİS günceldir (Steele, 1995, s. 466). Hedef hakkındaki en güncel bilgilere anlık olarak ulaşabilmek mümkündür. Zira geçmişte bu tarz verilerin elde edilmesi için ne kadar çaba sarf edildiği düşünüldüğünde AKİS'in önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Sosyal paylaşım siteleri de günümüzde en çok açık kaynak verilerinin yer aldığı alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu veriler “*çok büyük güç ve maddi harcama yapılmadan, sosyal medyada dolaşıma sunulan bazı paylaşımlardan yola*” çıkılarak istihbarî bilgiler devşirilebilmektedir (Yiğit ve Şahin, 2021, s. 622).

Yukarıda açık kaynak istihbaratının neden önemli olduğu ve faydalarının neler olduğu izah edilmiştir. Son olarak AKİS diğer istihbarat toplama metotlarına göre çok daha çabuk elde edilebilmektedir.

Hermeneutik Kavramı

Söylem analizi yöntemi sosyal bilimlerde sıkça kullanılan yöntemler içerisinde yer almaktadır. Söylem teorileri arasında yer alan teorilerden bir tanesi de hermeneutik/yorumcu görüş ve söylemdir. “*Söylem analizi, teorik bir yorum ile iç içe düşünülmelidir. Nitekim anlama eyleminin söz konusu olduğu her yerde yorumdan da söz etmek gerekir*” (Temir ve Ayhan, 2020, s. 576). Bu makalede yorumcu görüşten yararlanılarak bir söylem analizi yapılacaktır. Bundan dolayı makalenin bu bölümünde yorumcu görüşün kavramsal çerçevesi izah edilecektir.

Öncelikle hermeneutik kavramının nereden geldiğinin ve ne anlam ifade ettiğinin anlaşılması elzemdir. Kavramın Yunan mitolojisine dayandığı söylenmektedir. Yunan mitolojisindeki Titanlar soyundan Atlas ve Pleione'nin kızı Maia'nın Zeus ile birlikteliğinden meydana gelen Hermes'e dayanmaktadır. Hermes hem dili hem de konuşmayı meydana getiren Tanrı'dır. Yine

Yunan mitolojisine göre Hermes, insanlar ile Tanrılar arasındaki iletişimi kuran kişidir (Dellaloğlu, 1998, s. 43; Erhat, 1989, s. 15; Fıncıoğulları, 2016, s. 287). Hermes, Tanrıların mesajlarını insanlara iletirken mesajı olduğu gibi iletmez; onu açıklar, yorumlar ve mesajın daha yalın bir hale gelmesini sağlar (Taşdelen, 2008, s. 17). Böylelikle hermeneutik kavramının çıkış noktasını meydana getiren Yunan mitolojisi içerisinde yer alan Hermes insanlar ile Tanrılar arasındaki iletişimi sağlamaktadır. Bu iletişim süreci içerisinde mesajları iletirken mesajları kendisine göre yorumlar, açıklar. Yani yorumlamak, izah etmek, açığa kavuşturmak hermeneutik kavramının yapı taşlarıdır.

Hermeneutik kavramının sözlük anlamı ‘yorumsamak’dır. (Türk Dil Kurumu Sözlükleri, 2021). Bu tanımın yeterince açık olmadığını söylemek mümkündür. Kavram daha detaylı olarak ele alındığında “*yorum sanatı, yorumcu yaklaşım, yorum bilgisi ve yorum bilim anlamlarına karşılık olarak kullanılabilir. Türkçe’de kavramın, hermenoytik, hermenötik şeklinde de kullanıldığı görülmüştür*” (Temir, 2018, s. 284). Kelimenin kökeninin Yunan mitolojisine köklerinde ‘yorumlamak’ anlamına gelen hermeneuein fiilinden ve ‘yorum’ anlamına gelen hermeneia isminden geldiği belirtilmektedir (Palmer, 1969, s. 12). Hermeneutik aynı zamanda anlamın bilimi olarak da adlandırılmaktadır (Gökçe, 2019, s. 52).

Hermeneutik kavramının sözlük ve mitolojik anlamlarından yola çıkarak kelimenin Türkçe’de kısaca yorumlamak anlamına geldiğini söylemek mümkündür. Hayat akışı içerisinde her insan bir şeyleri kendisine göre yorumlamaktadır. Yorumlamak âdeta hayatımızın olmazsa olmaz bir parçasıdır.

Kanunlar, edebi serler hatta teolojik metinler bile yorumlanmaya ihtiyaç duymaktadır. Bu yorumlamalarda temel amaç, yorumlanan nesnenin ne anlama geldiğini ortaya çıkarabilmektir. Basitçe Anayasa Mahkemesinin bile anayasayı yorumladığı kabul edilmektedir (Zimmerman, 2020, s. 11). Bu yaklaşıma göre yorum zaruridir.

Gadamer yorum ile ilgili şöyle demektedir: “*Yorum, yapay anlamın maskesini düşürmek, gizlenen veya başka bir biçimde aktarılan anlamın üzerindeki örtüyü kaldırmaktır. Yorumlama bir gelenekte yaratılan söylemin açıkça ifade edilmesidir*” (Gadamer, 1991, s. 217). Bu tanıma göre yorumların söylemlere ihtiyaç duyduğu izahattan varestedir. Herkes tarafından söylem olarak kabul edilmiş olan metin veya ifadeler yorumlama ile anlaşılır hâle gelir. “*Bu süreç yorumlanan ile yorumlayan arasında köprü kurarak boşluğu ortadan kaldırır*” (Sözen, 2017, s. 72). Ayrıca yapılan analizin, metnin açık veya aşikâr anlamıyla sınırlı kalmaması gerektiği, gizli anlamları da ortaya çıkarmayı hedeflemesi gerektiği düşüncesi savunulmaktadır (Gökçe, 2019, s. 57). Böylelikle yapılacak olan analizin hedefi, yalnızca metnin görünen anlamıyla değil

görünmeyen gizli anlamlarıyla da ilgili olacaktır. Bu nedenle makalede Gülen'in ezoterik kelimeler ile ne kastettiği yorumlanmaya çalışılacaktır.

Ezoterik Bir Örgüt Olarak FETÖ/PDY

Ezoterizm kelimesi Yunanca kökenli bir kelime olup 'esoterikos' kökünden gelmektedir. Bu kelime Yunanca'da gizli ve içsel anlamlarına gelmektedir. Ezoterizm kavramı Türkçe Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü'nde 'Bâtınlık' olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu Sözlükleri, 2021). Ezoterizm kelimesini daha açık ve anlaşılır bir ifade ile tanımlamak gerekirse; akıldan ziyade sezgileri ön plana çıkararak, görünen ile değil görünmeyen ile ilgilenen, açık olandan çok gizli olana yönelenler olarak tarif etmek mümkündür (Öztürk, 2017, ss. 121-122). Demir (Demir, 2017, s. 74) *Gülen Örgütü Ezoterik Bir Kült Cemaatin Radikalleşmesi* isimli kitabında ezoterizmi şu şekilde tarif etmektedir: "*kadim bilgelikle günümüze kadar gelen ve gerçeğin yalnızca seçkin ve söyleneni anlayacak kişilere verilebileceği anlayışına dayalı bir öğretiy biçimidir.*"

Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) elebaşının sohbetlerinde, yayınlarında en çok dikkat çeken özellik kullandığı dilin sembolik olmasıdır. Bu dil günlük yaşantıda kullanılmakta olan dilden farklıdır; çünkü bu dilde kelimeler bilinen anlamlarının dışında farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılmaktadırlar (Demir, 2017, s. 72). Gizli olan anlamların açığa çıkarılmasında hermenütiğe ihtiyaç duyulmaktadır. Böylelikle örgüt elebaşı Fetullah Gülen'in ne demek istediği ve hangi mesajları vermeye çalıştığı anlaşılabilir.

Gülen, yapmış olduğu konuşmalarda sürekli dinî kavramları ön plana çıkarmaktadır. Bu kavramları militanlarını etkileme aracı olarak kullanmaktadır. Bu konuşmalara ezoterik bir hava katılarak kendi inandırıcılığını artırmakta ve insanları baskı altına almaya çalışmaktadır (Öztürk, 2017, s. 116).

FETÖ/PDY'nin ezoterik bir örgüt olarak ele alınması ve örgüt elebaşının konuşmalarının analiz kısmında da ezoterik olduğu düşünülen söylemlerinin irdelenmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde örgüt elebaşının vermek istediği mesajlar anlaşılabilir.

Fetullah Gülen'in Söylemlerindeki Darbe Mesajları

Makalenin bu bölümünde, terör örgütü elebaşı Fetullah Gülen'in, 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye'de gerçekleştirilen darbe girişiminden önce yapmış olduğu 2 konuşmanın analizi yapılacaktır. Bu analizde hermeneutik/yorumcu görüşten yararlanılacaktır. Analizi yapılacak olan konuşmalarda Gülen'in darbeyi ima eden söylemleri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Bu konuşmalardan ilki *Kılıçların Gölgesinde* isimli konuşmadır. Konuşmanın başlığı oldukça dikkat çekicidir. Başlıkta “kılıç” kelimesinin özenle seçildiği değerlendirilmektedir. Nitekim “kılıç” örgüt terminolojisinde albay ve daha üst rütbeli subayları tanımlamak için kullanılmaktadır (Terörle Mücadele Daire Başkanlığı, 2019, s. 173). Bu noktadan hareketle konuşmanın Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) içerisinde yer alan üst düzey subaylara mesajlar taşıyabileceği düşünülmektedir. Konuşmada ‘cennet annelerin ayakları altındadır’ hadis-i şerifi değiştirilerek ‘cennet kılıçların gölgesi altındadır’ söylemi ile de ezoterik mesajların verilmeye çalışıldığı söylenebilir. Bu bağlamda Gülen mesajın alıcısına darbe ile birlikte cenneti vadederken diğer taraftan da “annelerin ayakları altında olan” cennet mefhumunu istismar ederek örgüt mensuplarının ailelerinden koparılmasını hedeflemektedir.

“...Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir yönüyle sabır gerektiren bir hususta onu istemeyin diyor. Yani bir düşmanla karşılaşayım; onunla savaşıyım mücahit olayım. Bu aynı zamanda onu öldüreyim ben gazi olayım ve aynı zamanda onun tarafından öldürüleyim de şehit olayım. Şimdi bunların hepsi kutsal şeyler. Düşmanla karşılaşma, hakkını verme, sonra gerektiği yerde düşmanı öldürme aynı zamanda gazi olma ve öyle oluyorsa, hadiseler öyle cereyan ediyorsa, düşman tarafından öldürülme, şehit olma hepsi kutsal şeyler. Fakat bunların konumları mevzuunda zuhur ederseniz, gaflete düşerseniz, İŞİD olursunuz, çarşıt olursunuz, Boko Haram olursunuz, el-Kaide olursunuz, Murabitin olursunuz... Allah'ın istediğinin dışında Allah'ın belası her şey olursunuz (Herkul, 2016a)...”

Yukarıdaki ifadelerle örgüt tabanına şu an yapılacak bir savaşın istenmemesi gerektiği, bireysel olarak yapılacakların hüsrana sebebiyet verebileceği şeklinde mesajlar iletmektedir. Buna göre talimatların dışına çıkılmaması yönünde örgüt mensuplarına uyarılarda bulunmaktadır. Çünkü örgüt mensuplarının karşı hamle yapma arayışlarının bulunduğu, yapılacak yanlış ve zamansız bir hamlenin de planları suya düşüreceği, verilen talimatlara aykırı hareket edilmesi durumunda terörist olarak itham edilecekleri uyarısında bulunmaktadır. Yukarıdaki analize göre Gülen’in bir saldırı planının var olduğu, ancak bu planı sekteye uğratabilecek bireysel hamlelerden uzak durulması gerektiği yönünde militanlarına mesajlar iletmektedir.

“...Bu açıdan düşmanla karşılaşmak mutlaka kötü değil. Fakat siz onu istemeyin demek. Karşılaşma burada aynı zamanda çok ince bir ifadeyle İslam'daki savaşların tedafüü (kendini savunmaya ve gelen bir tehlikeyi bertaraf etmeye matuf) olduğuna vurguda bulunuyor Peygamber Efendimiz. Öyle bir şey ile karşı karşıya kalırsanız, öyle bir durum karşınıza çıkarsa, müdafaa etme mecburiyetinde kalırsanız o da usûl-i hamse gibi şeyler yani. Canınız, nefsiniz, aklınız, nesliniz, dininiz aynı zamanda hürriyetiniz, ülkenizi ilave edebilirsiniz. Bunları müdafaa etme adına siz düşmanla karşılaştığınız zaman işte o zaman öldürebilirsiniz (Herkul, 2016a)...”

Yukarıdaki ifadelerde örgüt mensuplarının hangi hâllerde cinayet işleyebileceklerini bildirmekte ve kendilerine bir hamle yapıncaya dek savunma pozisyonunda kalmaları gerektiği ama yapılacak bir hamleye de öldürerek cevap verilebileceği yönünde tavsiyelerde bulunmaktadır. Buna göre örgüt elebaşı Gülen’in bir saldırı planının var olduğu ve bu girişimi meşrulaştırmak için öncesinde kamuoyunu ikna etme gayreti taşıdığı düşünülmektedir. İslâm dininde yapılan savaşların savunma savaşları olduğunu dile getirdikten hemen sonra kendi,

yapacağı saldırı girişiminin savunma mahiyetinde olduğu düşüncesini zihinlere kazıma gayreti içerisinde olduğu görülmektedir. Bu düşünceye göre eğer 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe teşebbüsü başarılı olmuş olsaydı örgüt mensuplarının bu girişimi meşrulaştırmak için yer alacak argümanları arasında bu hususların da yer alabileceği analiz edilmiştir.

“...O zaman gerçekten şehit olursunuz. Aynı zamanda öldürürseniz o zaman da gazi olursunuz. O da ayrı bir payedir orada. Ve aynı zamanda öyle bir likânın, düşmanla karşılaşmanın hakkını, yerinde esasen, kitap ve sünnetin temel disiplinlere uygunluk içerisinde yerine getirmiş olursunuz (Herkul, 2016a)...”

Bu ifadelerle ise planlanan saldırı sonucunda örgüt militanlarının ölmesi durumunda “şehit” öldürmesi durumunda ise “gazi” olacağını söyleyerek yapılacak girişim öncesinde örgüt mensuplarını psikolojik ve dinî yönden hazırlama gayreti içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Bu saldırı içerisinde öldürmek ya da ölmek fiillerinin gerçekleşmesi hâlinde bunların İslam'a uygun olduğunu dile getirerek örgüt militanlarını cesaretlendirmek istediği analiz edilmiştir.

“...Sonra diyor ki; düşmanla karşılaştığınız zaman, işte mecburi karşılaşma olduğu zaman, o zamanda sabredin, demek ki o pozisyonda esasen siz onun hakkını verdiğiniz zaman unutmayın cennet kılıçların gölgesi altındadır. Üstat Necip Fazıl, İslam kılıcının kan dökmesi esasen İslam kılıcıyla dökülen kan cennetin kapılarını açıyor gibi bir ifadesi vardı ve bunu sıkça kullanırdı. İhtimal bundan yani. Cennet kılıçların gölgesi altındadır. Yerinde onun hakkını, böyle bir şeyle karşı karşıya kaldığımızda verdiğiniz zaman siz gazi olursanız cennete gidersiniz, şehit olursanız cennete gidersiniz, düşmanı vesayetiniz altına alırsanız bir yönüyle onlarda şöyle böyle size karışarlarsa sizden alacaklarını alırlarsa cennet kapıları onlar içinde aralanmış olur. Yani meseleye sadece bir yanıyla bakmamak lazım. Hem kendi hesabına, hem ölen hesabına, hem öldüren hesabına, hem de bir yönüyle belli ölçüde vesayet altına giren insanlar nitekim Mevali öyle olmuştur. Esir alınmışlardır. Fakat bunlar insanlara taksim edilmişlerdir. Her bir sahabenin yanında bir iki tane insan kocaman mürşit olmuşlardır. Her birisi bir mürşit olmuştur. Onun için tabii döneminde daha ziyade görüyoruz ki hadis rivayet eden insanların yüzde sekseni Mevali'den. Evet şimdi bu onlar hesabına bir yönüyle onlara da cennetin kapılarını ardına kadar aralamış demektir diyor (Herkul, 2016a)...”

Şeklindeki söylemler ile örgüt militanlarının taarruza geçmeleri halinde cennetin kapılarını aralayacaklarını söyleyerek onları motive ettiği düşünülmektedir. Bu paragrafın içerisinde ‘Cennet kılıçların gölgesi altındadır’ cümlesi 2 kez tekrar edilmiştir. Tekrardaki amacın, mesajın alıcıya teslim edilirken daha vurgulu ve baskın bir şekilde iletilmesini sağlamak olduğu düşünülmektedir. Bu mesaj ile Gülen ordu içerisinde bulunan örgüt militanlarına üstü kapalı olarak mesaj iletme çabası içerisinde olduğu; çünkü kılıç kelimesinin albay ve daha üst rütbeli subayları kapsadığı düşünülmektedir.

Saldırı durumu vuku bulduğunda örgüt mensuplarının 3 seçeneğinin olduğu, bunların öldürmek, ölmek ve düşman olarak kastedilenin vesayet altına alınması olarak ifade edilmektedir. Bu seçenlerden herhangi birini gerçekleştiren örgüt mensubunun cennete gideceği söylenmektedir. Saldırı girişimi başladığında örgüt mensuplarına yapabilecekleri başka bir hamle bırakılmamaktadır. Örgüt elebaşı Gülen tarafından yapılacak olan girişimin

örgüt tabanında yankı bulması ve desteklenmesi için dinî istismar etmekten çekinmediği gözlemlenmiştir.

Bu konuşmalardan ikincisi *Sıfır Sorun* isimli konuşmadır. Konuşmanın en dikkat çekici tarafı Gülen tarafından giyilen hâkî renkli cübbedir. Zira Gülen konuşmalarında genellikle siyah, gri tonlarında cübbeler giymektedir. Hâkî rengi genellikle askerliği çağrıştırmaktadır. Askerlerin üniforma rengidir. Böylelikle Gülen'in bu konuşmada hâkî renkli cübbesinin özellikle seçildiği ve TSK unsurlarına ezoterik bir mesaj taşıdığı değerlendirilmektedir. Bu husus Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nın raporunda da yer almıştır. Mezkûr raporda şu tespitler bulunmaktadır:

“FETÖ lideri Fetullah Gülen alışılmışın dışında bir şekilde yeşil cübbe giymiş ve bu yolla herkul.org adlı internet sitesi üzerinden diğer örgüt mensuplarına dolaylı bir şekilde mesaj gönderdiği tespit edilmiştir (SETA, 2017, s. 39).” Bu konuşmasında da Gülen giydiği cübbe ile militanlarına ezoterik mesajlar göndermektedir. Konuşmada darbe imaları içeren diğer söylemler şu şekildedir:

“...Meseleye o zaviyeden baktığımız zaman zannediyorum biz esasen din adına yapmamız gerekli olan şeyler ruhumuzun abidesini ikame etme istikametinde gerekli olan gayreti gösteremediğimizden dolayı tabiri diğer ile bütün dünyaya daldığımızdan dolayı, bilerek dünya hayatını ahiret hayatına tercih ettiğimizden dolayı şahsi huzur saadet mutluluk ikbal duygumuzu Allah'ın rızasına tercih ettiğimizden dolayı anti parantez umum adına konuşuyorum umum İslam toplumu adına Kapadokya sakinleri oradaki serkarlar adına konuşuyorum (Herkul, 2016b) ...”

Yukarıdaki söylem analiz edildiğinde konuşmanın dünya hayatı ve ahiret hayatı ile ilgili nasihat niteliğinde seyrettiği ve bu konu aniden değiştirilerek manası tam olarak ilk etapta anlaşılmayan *“anti parantez umum adına konuşuyorum umum İslam toplumu adına Kapadokya sakinleri oradaki serkarlar adına konuşuyorum”* söylemine yer verildiği görülmektedir. Bu sözlerin üzerinde detaylı bir şekilde durulması gerekmektedir.

Öncelikle Kapadokya kelimesinin ne anlama geldiğinin anlaşılması gerekmektedir. *“Kapadokya kavramı Fetullah Gülen'in yazılarında ve vaazlarında sık sık kullandığı bir tabirdir. Eski Pers diline ait bir kelime olan Kapadokya sözcüğü örgüt içerisinde TSK'yı ima eden bir şifre olarak kullanılmaktadır (Terörle Mücadele Daire Başkanlığı, 2019, s. 171).”* İkinci olarak yukarıdaki paragraf içerisinde geçen serkar kelimesi; Komutan, amir, müdür anlamlarına gelmektedir. Bu iki kelimenin ne anlama geldiği anlaşıldıktan sonra bu mesajın ezoterik bir mesaj olduğu görülmektedir. Serkar ve Kapadokya kelimeleri birlikte ele alınarak yapılan analize göre bu mesajların TSK içerisindeki örgüt militanlarına bir saldırı ya da bir darbe mesajı olabileceği değerlendirilmektedir.

FETÖ/PDY'nin kendisine özel bir iletişim dili oluşturduğu görülmektedir. Bundan ötürü Gülen'in konuşmalarının analizinde her kelimenin, her cümlenin üstünde detaylıca durulmalıdır. Yukarıdaki paragrafta geçen serkar ve Kapadokya kelimeleri örgüt elebaşı tarafından özenle seçilmiş ve bu kelimeler üzerinden vermek istediği mesajı iletmiştir.

Yine aynı paragraf içerisinde dünya hayatının bir öneminin olmadığı ve ahiret hayatının önemine vurgu yapan söylemler yer almaktadır. Bu söylem ile Gülen örgüt militanlarını, planlamış olduğu darbe girişimi için ikna etmeye çalışmakta ve bu ikna etme mekanizmasını dinî söylemler üzerinden geliştirmektedir.

Konuşmanın devamında şu ifadeler yer almaktadır: “... Allah bir karyeyi bir beldeyi bir ülkeyi bir memleketi bir coğrafyayı felakete maruz bırakmaz helak etmez onları içlerinde ıslahçılar var ise şayet (Herkul, 2016b)...” Bu paragraf içerisinde Gülen örgüt mensuplarına ‘ıslahçı’ olarak hitap etmektedir. Yine Sıfır Sorun isimli konuşmada sıklıkla ‘ıslahat’ kelimesine vurgu yapıldığı gözlemlenmektedir. Islahat kelimesi; “genel olarak herhangi bir kuruluştaki, devlet düzeninde eskimiş ya da bozulmuş olan yanları düzeltmek (Türk Dil Kurumu Sözlükleri, 2021)” anlamına gelmektedir. Burada örgüt elebaşı mevcut düzenin değiştirilmesi gerektiğini vurgularken militanlarına da ıslahçı olarak hitap ederek bu düzeni değiştirecek kişilerin onlar olduğunun altını çizmektedir. Özetle Gülen tarafından sıklıkla örgüt militanlarına ezoterik mesajlar iletilmekte ve bu mesajların anlamlandırılması hermeneutik ile mümkün olabilmektedir.

Sonuç ve Tartışma

15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye FETÖ/PDY militanları tarafından askerî bir darbe girişimi gerçekleştirilmiştir. Bu darbe teşebbüsünde Ankara Gölbaşı'nda bulunan Özel Harekât Daire Başkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi devletin hassas kurumları saldırıya uğramıştır. Gerçekleştirilen saldırılarda pek çok insan hayatını kaybetmiştir. TSK içerisine sızmış FETÖ/PDY militanları gözlerini kırpmadan Türk vatandaşlarını öldürmekten de çekinmemiştir. Bütün bunlar örgütün ne denli tehlikeli olduğunun bir göstergesidir. Bundan dolayı örneklem olarak Gülen'in konuşmaları seçilmiştir.

İstihbarat elde etmek, bir hayli meşakkatli bir süreçtir. Farklı yol ve yöntemleri bulunmaktadır. Bu yöntemlerden bir tanesi de çağımızda önemi artarak devam eden açık kaynak istihbaratıdır. Açık kaynaklar herkes tarafından erişilebilen verileri ifade etmektedir. Bu veriler; kitaplardan, radyo programlarından, dergilerden, televizyondan, kurum ve kuruluşların yayınladıkları raporlardan, sinemalardan, gazetelerden vb. sayısı artırılabilir pek çok mecradan temin edilebilmektedir. Burada önemli olan husus, verilere herkesin erişebiliyor olmasıdır. Fakat

bilhassa teknolojik inkişaf ile birlikte internet yaygınlaşmış ve internette ulaşılabilen verilerin sayısı da artmıştır. Hatta internet bilgi edinmenin en kısa ve zahmetsiz yolu olmuş ve ilk başvuru mecaz olmayı başarmıştır. Bundan dolayı internette yer alan veriler açık kaynak istihbaratı için büyük önem arz etmektedir.

FETÖ/PDY elebaşı Gülen belirli periyotlar halinde sohbet ve vaazlar vermektedir. Gülen'in bu vaazları da internet üzerinden hem örgüt militanlarıyla hem de diğer tüm vatandaşlar ile paylaşılmaktadır. Burada önemli olan nokta örgüt militanları bu videoları izlerken kendilerine verilen talimatları ya da kendilerinden beklentilerin ne olduğunu anlayabilmektedirler. Örgüt militanlarının nasıl hareket etmesi gerektiği, umutsuzluk içerisinde bulunan örgüt mensuplarının neler yapması gerektiği gibi pek çok husus hakkında söylemler bulunmaktadır. Bu söylemler örgüt mensuplarını ilgilendirdiği kadar devletlerin istihbarat teşkilatlarını da ilgilendirmektedir.

Nitekim açık kaynaklarda yer alan bu veriler oldukça kıymetlidir. Örgütün stratejisinin belirlenmesi, örgütün içinde bulunduğu genel durumun saptanması için içerisinde ipuçları barındırmaktadır. İstihbarat teşkilatları bu ipuçlarını izleyerek büyük resmi görebilmek ve buna göre hareket edebilme kabiliyeti kazanmaktadır.

Makalede genellikle açık kaynak istihbaratının önemini vurgulanmaya çalışılmıştır. Ancak yalnızca açık kaynak istihbaratı ile elde edilen veriler ile yeterli istihbarat verisi oluşturmak mümkün değildir. Diğer istihbarat toplama metotlarından gelen verilerin de değerlendirilmesi oldukça kıymetlidir. Vurgulanmak istenen husus açık kaynak istihbaratı içerisindeki verilerin çokluğu ve değerli olduğudur. AKİS ve diğer metotlar hepsi birlikte bir bütünü oluşturduğunda daha kıymetli istihbarat ortaya çıkmaktadır.

Bu makalede söylem analizi yöntemi ile açık kaynak istihbaratının birlikte kullanılıp kullanılmayacağı tartışılmaktadır. Gülen tarafından yapılmış ve açık kaynaklarda yer alan iki konuşma seçilmiş ve analiz edilmiştir. Bu konuşmalar *Kılıçların Gölgesinde* ve *Sıfır Sorun* isimli konuşmalardır. Elde edilen bulgulara göre FETÖ/PDY elebaşı Gülen'in 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişimi ile ilgili ezoterik söylemlerde bulunduğu müşahade edilmiştir. Gülen söylemlerinde militanlarına saldırı talimatları vermektedir. Saldırı talimatının yanı sıra militanlarını bu saldırı için dinî argümanlar ile birlikte motive etmektedir. Örgüt elebaşının vermiş olduğu talimatlar aynı zamanda mistik ve ezoterik bir şekilde yer almaktadır. Yani bu talimatların anlamlandırılması için örgüt literatürüne de hâkim olmak gerekmektedir. Metnin içerisinde gizlenmiş bir şekilde duran mesajların anlamlandırılması ve gerçek manalarının ortaya çıkarılması için her kelime, her cümle, her paragraf, her söylem son derece önemlidir.

Bütün bu unsurların derinlemesine analiz edilmesi gerekmektedir. Yapılan bu derinlemesine analizler yorumcu görüşün de temelini teşkil etmektedir. Böylelikle metnin altında yatan gizli anlamların maskesi düşürülebilecektir.

Özet olarak 15 Temmuz 2016 tarihindeki askerî darbe girişiminin sinyalleri yukarıda bahis edilen konuşmalarda verilmiştir. Bundan dolayı söylem analizi metodunun açık kaynak istihbaratı için son derece önemli olduğu tezahür etmiştir. Böylece AKİS ve söylem analizi birlikte uyum içerisinde çalışılabilecek bir alan olarak belirlemektedir. Yani özetle yorumlamak anlamına gelen hermeneutik söylem teorisi ile birlikte terör örgütü liderlerinin konuşmaları analiz edilebilir, yorumlanabilir ve bu konuşmalardan bir istihbarat temin edilmesi mümkün olabilir.

Bu makalenin ana düşüncesi şudur: Açık kaynaklar, istihbarat elde etmek için içerisinde yeteri kadar veriyi barındırmaktadır. Önemli olan uygun metotların kullanılmasıyla birlikte bir istihbarat elde edebilmektir. Bu metotlardan birisi de söylem analizi metodudur. Dolayısı ile söylem analizinin ve söylem analizinin içerisinde yer alan yorumcu görüş teorisinin açık kaynak istihbaratında önemli bir unsur olduğunu söylemek mümkündür.

AKİS, kıymetli bir çalışma alanı olarak çağımızda yerini almıştır. Gelecekte da açık kaynaklar ve bilhassa internet içerisinde yer alan verilerin değerinin daha çok anlaşılacağı düşünülmektedir. Bu makalede AKİS'e farklı bir perspektiften bakılarak, iletişim bilimleri içerisinde yer alan söylem analizi yöntemi ile birlikte, yeni bir yöntem ortaya çıkarmaya çalışılmıştır. Millî güvenliğin sağlanmasında ortaya çıkarılan bu yöntemin kullanılmasının ülkemize istihbarî anlamda katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kaynakça

- Dellaloğlu, B. F. (1998). *Toplumsal'ın Yeniden Yapılanması Habermas Üzerine Bir Araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Demir, H. (2017). *Gülen Örgütü Ezoterik Bir Kült Cemaatin Radikalleşmesi*. Ankara: Ay Yayıncılık.
- Draeger, W. R. (2009). "Take Advantage of OSINT". *Military Intelligence Professional Bulletin*, 35(3), 39-44.
- Erhat, A. (1989). *Mitoloji sözlüğü*. İstanbul: Remzi kitabevi.
- Fıncıoğulları, S. (2016). Hermeneutik Yöntem, Ontolojik Hermeneutik ve Hans Georg Gadamer. *Akademik Bakış Dergisi*, 53(1), 286-293.
- Gadamer, H. G. (1991). "The Conflict of Interpretations: Debate with Hans George Gadamer. M. J. Valdês (Ed.), *A Ricoeur reader: Reflection and imagination* içinde. Newyork.
- Gökçe, O. (2019). *Klasik ve Nitel İçerik Analizi Felsefe, Yöntem, Uygulama*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Hassan, N. A. ve Hijazi, R. (2018). *Open Source Intelligence Methods and Tools A Practical Guide to Online Intelligence*. Newyork: Springer.
- Herkul. (2016a). 498. Nağme: Kılıçların Gölgesinde. <https://www.herkul.org/herkul-nagme/498-nagme-kiliclarin-golgesinde/>, adresinden 27.02.2021 tarihinde alındı.
- Herkul. (2016b). Canlı Yayınlanan Bamteli: SIFIR SORUN (!). <https://www.herkul.org/bamteli/canli-yayinlanan-bamteli-sifir-sorun/>, adresinden 27.02.2021 tarihinde alındı.
- Hribar, G., Podbregar, I. ve Ivanuša, T. (2014). OSINT: a "grey zone"? *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*, 27(3), 529-549.
- Karabekir, K. (1998). *Gizli Harp İstihbarat*. İstanbul: Kamer Yayınları.
- Miller, B. H. (2018). Open source intelligence (OSINT): An oxymoron? *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*, 31(4), 702-719.
- Öztürk, M. (2017). *Din Sermayesinden İktidar Devşirmek FETÖ*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Palmer, R. E. (1969). *Hermeneutics: Interpretation Theory in Schleiermacher, Dilthey, Heidegger, and Gadamer*. Evanston: Northwestern University Press.
- Ransom, H. H. (1958). *Central Intelligence and National Security*. Cambridge: Harvard University Press.
- SETA. (2017). *İddianamelerde 15 Temmuz Darbe Girişimi ve FETÖ*. İstanbul.

- Sözen, E. (2017). *Söylem Belirsizlik, Mücadele, Bilgi/Güç ve Refleksivite*. İstanbul: Profil Kitap.
- Steele, R. D. (1995). The Importance of Open Source Intelligence to the Military. *International Journal of Intelligence and Counter Intelligence*, 8(4), 457-470.
- Şenel, A. T. ve Şenel, M. (2018). *Stratejik İstihbarat* (Tıpkı Basım.). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Taşdelen, V. (2008). *Hermeneutiğin Evrimi*. Ankara: Hece Yayınları.
- Temir, E. (2018). Kriz Yönetimi ve Hermeneutik. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(2), 283-302.
- Temir, E. (2020). Deepfake: New Era in the Age of Disinformation & End of Reliable Journalism. *Selçuk İletişim*, 13(2), 1009-1024.
- Temir, E. ve Ayhan, B. (2020). Muhalefetin Siyasal Alanda İnşası: Rus Muhalif Lider Aleksey Navalny'yın Konuşmalarının Retorik Analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2), 575-592.
- Terörle Mücadele Daire Başkanlığı. (2019). *FETÖ/PDY Sözlüğü*. Ankara: TEMAK Yayınları.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri. (2021). <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.
- Wallner, P. F. (1993). Open Sources and the Intelligence Community: Myths and Realities. *American Intelligence Journal*, 14(2-3), 19-24.
- Yiğit, Y. ve Şahin, E. (2021). Emniyet İstihbarat Tarihi. İ. H. Demircioğlu, A. Özcan, N. Çencen ve Y. Yiğit (Editörler.), *Türk İstihbarat Tarihi* içinde. İstanbul: Yeditepe Yayınları.
- Yılmaz, S. (2006). *21. Yüzyılda Güvenlik ve İstihbarat*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Zimmerman, J. (2020). *Hermeneutik Kısa Bir Giriş* (M. Çetin, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.

Extended Abstract

There is no specific study in the literature that deals with open source intelligence and discourse analysis methods together. This article discusses how the data in open sources can be used for intelligence purposes and whether it can be considered together with the discourse analysis method. It is difficult to say that there are enough resources in Turkish on the subject of intelligence. Therefore, many foreign sources have also been used.

Open-source intelligence (OSINT) means intelligence generated from data that is publicly accessible or that can be accessed without any element of confidentiality. In other words, the use of publicly available data for intelligence purposes reveals open-source intelligence. In this article, the speeches of the terrorist organization ringleader Gülen, entitled '*Zero Problem*' and '*In the Shadow of the Swords*', which are available in open sources, are analyzed with the method of discourse analysis. In these speeches, the existence of discourses about the coup attempt on 15 July 2016 was examined together with the hermeneutic/interpretive view.

In this article, Gülen's discourses are analyzed; however, it was aimed to reveal a systematic method. With this method, it is argued that it is important to examine the data of terrorist organization leaders in open sources and to deal with hermeneutic discourse.

According to Ellen Tudisco, chief of the Defense Intelligence Agency's Open-Source Office, "*We've come to realize that you can know your enemy by looking at what they say, and they say it in open sources* (Hribar, Podbregar, Ivanuša, 2014, s. 533)." This discourse is an indicator of how important it is to analyze the discourses of enemies or those who may be enemies.

A military coup attempt was carried out by FETÖ/PDY militants in Turkey on July 15, 2016. In this coup attempt, sensitive institutions of the state such as the Special forces Department in Ankara Gölbaşı and the Turkish Grand National Assembly were bombed and attacked. Many people lost their lives in the attacks. FETO militants who infiltrated the Turkish Armed Forces did not hesitate to kill Turkish citizens without hesitation. All this is an indication of how dangerous FETO is. Therefore, Gülen's speeches were chosen as the sample.

Gülen organizes conversations periodically. These conversations of Gülen are shared with both the militants of the terrorist organization and all other citizens over the internet. The important point here is that the militants of the terrorist organization can understand the instructions given to them or what the expectations are from them while watching these videos. There are discourses about many issues such as how the militants of the terrorist organization should act and what the members of the organization who are in despair should do. These discourses

concern not only the members of the terrorist organization but also the intelligence agencies of the states.

These data in open sources are very valuable. It contains clues for determining the strategy of the terrorist organization and determining the general situation of the organization. By following these clues, intelligence agencies gain the ability to see the big picture and act accordingly.

According to the findings, it was observed that FETÖ/PSS ringleader Gülen made esoteric discourse about the coup attempt on 15 July 2016. In his speeches, Gülen gives instructions to attack his militants. In addition to ordering the attack, he motivates his militants for this attack with religious arguments.

Every word, every sentence, every paragraph, every discourse is extremely important to make sense of the messages hidden in the text and to reveal their true meanings. All these elements need to be analyzed in depth. These in-depth analyzes also form the basis of the hermeneutics discourse.

In summary, the signals of the military coup attempt on 15 July 2016 were given in the above-mentioned speeches. Therefore, the discourse analysis method has proven to be extremely important for open-source intelligence. Thus, OSINT and discourse analysis appear as a field that can be studied in harmony.

The main idea of this article is: Open sources contain enough data to obtain intelligence. The important thing is to obtain intelligence with the use of appropriate methods. One of these methods is the discourse analysis method. Therefore, it is possible to say that discourse analysis and interpretive opinion theory, which is included in discourse analysis, is important element in open source intelligence.

OSINT has taken its place in our age as a valuable work area. It is thought that the value of the data in open sources and especially the internet will be understood more in the future. In this article, by looking at OSINT from a different perspective, it has been tried to reveal a new method together with the discourse analysis method. It is evaluated that the use of this method in ensuring national security will contribute to our country in an intelligence field.